

DR. FRANCETU LEBNU V SLOVO

(govor na žalni seji v Kašči na
Spodnjem trgu)

Spoštovani,
oziram se med tu zbranimi udeleženci izredno sklicane seje izvršnega odbora Muzejskega društva in zaman med nami iščem lice njega, ki mu je posvečen ta trenutek. Ne najdem vselej nasmejanega, okroglega obraza in begajočih, prijaznih oči prijatelja in predanega društvenega sodelavca, ki je dolga leta sedel med nami, preudarno razmišljal in tehtno razpravljal o tekočih muzejskih vprašanjih ali pa strokovno resnobo na mah preblisknil z iskrivo mislijo ali s humorno, hudomušno besedo. Že na zadnji seji pred nekaj dnevi smo ga pogrešali; da je menda zbolel, smo izvedeli, nato pa v naslednjih dnevih pretreseni spremljali vesti o njegovi nenadni, težki bolezni. Odslej prijatelja dr. Franceta Lebna, Krevsovega Acita, ne bo več med nas.

Dr. France Leben se je v delovanje loškega muzejskega društva vključil na začetku sedemdesetih let, sredi svojega plodnega življenjskega ustvarjanja. Otroška leta

Arheolog France Leben pri izkopavanjih na Godeških Dobravah leta 1958 (Foto Jože Kloboves; Fototeka Loškega muzeja Škofja Loka, Oddelek za arheologijo)

so mu tekla na rodnem Krevsovem domu z mlinom ob Selščici in Krevsovimi Benetkami. Osnovno šolo je obiskoval v Škofji Loki, v letih pred vojno odšel v Ljubljano na gimnazijo in 1947 maturiral, se nato vpisal na ljubljansko univerzo in 1954 na Filozofski fakulteti diplomiral iz arheologije. Od 1955 je bil asistent, strokovni sodelavec, znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik, zaposlen na SAZU v Ljubljani, najprej na njenem Inštitutu za raziskovanje krasa v Postojni in od 1971 na Inštitutu za arheologijo ZRC SAZU v Ljubljani, v zadnjem obdobju kot njegov predstojnik. Kot Humboldtov štipendist je bil 1964 na podiplomski specializaciji na univerzi v Heidelbergu, v letu 1972 pa je kot štipendist ameriške filozofske družbe iz Philadelphije študiral gradivo v arheoloških zbirkah Sloveniji sosednjih alpskih pokrajin. V letu 1971 si je z ugodno ocenjeno disertacijo na univerzi v Zagrebu pridobil naslov doktorja znanosti na področju arheologije.

Že kot študent je sodeloval na arheoloških izkopavanjih po Sloveniji in honorarno tudi s sekcijo za arheologijo na SAZU. Od leta 1955 dalje pa je poklicno ali sodeloval ali vodil arheološka raziskovanja na številnih lokacijah po Sloveniji in Jugoslaviji, v severni Italiji, južni Nemčiji, na avstrijskem Koroškem, Štajerskem in Gradiščanskem, na Madžarskem ter Češkem in Slovaškem. Aktivno je sodeloval na številnih domačih, tujih in mednarodnih strokovnih in znanstvenih srečanjih. Objavljal je strokovne članke in znanstvene razprave v arheoloških strokovnih publikacijah doma, v Jugoslaviji, na Češkem, Slovaškem in v Nemčiji. Bil je aktiven v slovenski in jugoslovanski arheološki in jamarski strokovni organizaciji ter kot urednik skrbel za izhajanje slovenskega Arheološkega vestnika in arheoloških publikacij SAZU ter sodeloval pri pripravi slovenske krasoslovne terminologije in s strokovnimi prispevki v slovenski Enciklopediji, krajevnem leksikonu in drugih splošnih kulturnih in informativnih publikacijah.

Svoje strokovno znanje je prenašal tudi v muzejsko dejavnost v domačem loškem okolju, tako v Muzejskem društvu kot v Loškem muzeju. Raziskoval je kraške jame v okolici Škofje Loke in sodeloval pri izdelavi jamskega biotopa v muzeju. Posebej

Dr. Branko Berčič na žalni seji v Kašči obuja spomine na pokojnega dr. Franceta Lebna

uspešno je bilo njegovo raziskovanje Kevderca in Lubniške jame na pobočju te gore. Raziskoval je prazgodovinske gomile na Godeških Dobravah, prazgodovinska in srednjeveška gradišča, rimske obrambne postojanke na Loškem ter se kot strokovnjak rad odzival tudi na številne priložnostne amaterske najdbe arheološkega gradiva in njihovo znanstveno dokumentiranje. S svojimi prispevki je predstavljal

sicer slabo arheološko raziskani loški svet domači in tuji strokovni javnosti in vnašal nova najdišča z Loškega v arheološko karto Slovenije.

Na začetku 70 let se je dr. France Leben aktivno vključil v delovanje Muzejskega društva. Postal je njegov odbornik in se po umiku ustanoviteljev Muzejskega društva, dr. Blaznika in prof. Planine, iz društvenega vodstva vanj vključeval kot podpredsednik oziroma predsednik. Desetletje in več je bil urednik domoznanskega zbornika *Loški razgledi*, objavljaj v njem številne prispevke ter bil sourednik *Vodnikov po loškem ozemlju* in *Doneskov k Loškim razgledom*. Bil je večkratni član in predsednik sveta Loškega muzeja. Cilje in interese društva in muzeja je uspešno zastopal in uveljavljal tudi v občinskih organih za kulturo.

Odslej dr. Franceta Lebna ne bo več med nami. Ne bo več njegovega nasmejane-ga obraza in prijazno begajočega pogleda, ne bo njegovega preudarnega razmišljanja in tehtnega razpravljanja, ne njegovih iskrivih misli, ne več njegovih humornih in hudomušnih domislic. Muzejski društveniki smo ostali sami. V nas in med nami pa bo ostal hvaležni spomin na prijetnega sodelavca in dobrega prijatelja, Krevsovega Acita, ki ga ni več med nami.

Pripis uredništva:

Ob šestdesetletnici dr. Franceta Lebna smo v Loških razgledih 35/1988 objavili prispevek Franceta Planine: Arheolog dr. France Leben - šestdesetletnik, ki predstavlja življenjsko in strokovno pot našega člana in prijatelja.